

د BCG واکسين (**Bacille Calmett-Guerin**)

مرسته کوی چه تاسو د TB څخه وساتئ. دا د TB يو نوع ضعيف شوی مکروب دی چه د مريضی سبب نگرځئ، او د ډير مَصُونيت ورکولو په واسطه، ستاسو بدن دی ته آماده کوی چه د TB مريضی په مقابل کی مبارزه وکړی. اگر چه BCG کولای شی چه د TB په مقابل کی مبارزه وکړی، خو نشی کولای چه ټول هغه کسان چه په دی واکسين سره شويدي د TB څخه وساتئ.

د BCH پروگرام د تغيراتو نه وروسته په 2005 کال کی، BCG نوره په لويه بریتانیا کی د متوسطی شاگردانو ته د رواجنی په بنان نه ورکول گيږی. دا د يوه هدفمند پروگرام سره د ماشومانو، کوچنيانو او ځوانانو چه ډير د تبرکلوز (TB) د نیولو په معرض کی دی ورکول کيږی تبدیل شويدي.

څوک BCG ته ضرورت لری؟

د صحی ځانگي توصيئ دا دی:

- ټول هغه ماشومان چه د دولس کالو نه کم عمر لری او په هغه سيمو کی چه د TB مريضان ډير پيدا کيږی (د مثال په توگه: په هر کال کی د 40 مريضانو نه ډير په 100,000 افرادو کی) زيږيدلی او يا يی ژوند کړی وی، او يا د هغو مور يا پلار او يا نيکه يا انا په يو مملکت کی چه هلته د TB مريضان ډير وی زيږيدلی وی. که چيري ستاسو ماشوم په دغه کتکوری کی راشی نو ستاسو قابله يا صحی کتونکی به خپله د *BCG* ترتيب ورکړی. که تاسو کوم سّوال لری بايد چه د هغوی سره وړغړی.
- هغه مشر ماشومان چه د BCG واکسين نديشوی د TB د خطراتو عامل لپاره کتل کيږی، که چيري لازمه وی آزماينه او واکسين به شی. د خطراتو عامل معمولاً په هغه مملکت چه هلته د مريضانو شمير ډير دی او يا د هغوی مور، پلار، نيکه او يا انا چه په داسی يوه مملکت کی زيږدلی وی او يا د همدغه ځای وی پوری اړه لری.

که چيري ستاسو ماشوم واکسين نوی شوی او دا احساس کوی چه دی ډير په خطر کی دی لطفاً د خپل صحی کتونکي، نرس يا *GP*(ډاکتر) څخه غوښتنه وکړی چه د مصونيت ترتيب کوونکی څخه د توصیي پّوس وکړی.

نور د خاصو گروپونو افراد هم بنټه چه کيدای شی چه ډير د TB د اخستلو په خطر کی وی.

- هغه کسان چه په نږدی تماس د سږو تبرکلوز لرونکو سره وی. که چيري تاسو په دی کتگوری کی وپيړندل شی، نو تاسو سره په محلی صحت عامی مرکز ارتباط ونیسی.
- د کارکونکو گروپ لکه هغه افراد چه په صحت عامه کی، يا د لويانو سره يا په ليليو کی د بی کورانو او مهاجرانو لپاره کار کوی او هم د لابراتوار، بندي خانی او بيطارپه کارکونکی. که تاسو په هر يو د دی گروپ کی یاست، د 35 کالو نه کم عمر لری (تحقیقات څرگندوی چه *BCG* په هغو افرادو باندی چه د 35 کالو نه زیات عمر لری ډير لږ تاثیر لری) او پخوا واکسين شوی نیاست، بايد د کاری يا شخصي روغتيا څانگي سره د *BCG* په باره کی تماس ونیسی.

- هغه افراد چه د 16 کالو نه کم عمر لری او غوری چه د درو مياشتو نه ډير د محلی جمعيت سره په يو مملکت چه هلته د TB ناروغانو شمير ډير دی ژوند وکړی. که چيري تاسو په دی گروپ کی راځی او پخواه هم واکسين شوی نیاست، ممکنه دی چه *BCG* ته ضرورت ولری، خو ډير لږ امکان لری چه دا واکسين د *NHS* څخه تر لاسه کړی. بايد چه په خصوصی ډول يی په لاس راوړی. ډير لاندی توضيعات راغلی دی.

مکر زه غواړم BCG، نو کولای شم چه په لاس يی راوړم؟
که چيري تاسو په نوموړی گروپ کی شامل نیاست، د BCG واکسين تاسو ته نه توصيه کيږی او امکان نلری چه د NHS څخه يی په لاس راوړی.

BCG د سفر لپاره

په عادی ډول BCG د سفر د واکسينو په توگه نه توصيه کيږی.

هغه ماشومان چه د 16 کالو نه کم عمر لری او غواړی چه د درو مياشتو نه ډير د محلی جمعيت سره په يو مملکت کی چه هلته د TB ناروغانو شمير ډير دی ژوند وکړی او هغه کسان چه پخواه د BCG سره واکسين ندی شوی، هغوی ته توصيه کيږی چه د پوستکی يو آزمايښت وکړی چه وکتل شی چه BCG ته ضرورت لری او که نه.

معمولاً BCG د سفر لپاره او د هغه آزماينه بايد په خصوصی ډول اجرا شی. بعضی مسافرتی کلينيکونه دغه خدمات وړاندی کوی خو ډيري پیسی اخلی، بڼه دی چه د مخه هغوی ته تليفون وشي او د قيمت نه ځان آگاه کړی. د MASTA (ماسټا) کلينيکونه په ټوله UK کی موجود دی او بعضی يی،خو نه ټول يی، د BCG واکسينونه کوی. تاسو کولای شی چه ځان ته نږدی کلينیک د هغوی په ويب سايت **www.masta.org** کی پيدا کړی.

که تاسو په لندن کی وسيرئ، دا کلينيکونه Medicentre (مدی سنتر) نوميږی چه د ريل په اکثره سټيشنونه کی موجود دی چه د BCG واکسين هم کوی. د هغوی ويب سايت نښه **www.medicentre.co.uk** او تليفون شماره بی **0870 600 0870** دی. که چيري تاسو ته مشکله دی چه دا کلينيکونه چه دا خدمات کوی پيدا کړی د ډيرو معلوماتو لپاره د TB Alert سره په **0845 456 0995** تماس ونیسی.

TB څشی ده؟

تبرکلوز(TB) يو باکتريابی ناروغتيا ده چه اکثره په سږو کی پيدا کيږی خو کولای شی چه د بدن په هرو برخو باندی تأثير ولری. TB د يوی دوری د دواو د خوړلو په واسطه چه معمولاً تر شپږو مياشتو پوری دوام کوی تداوی کيدونکی دی. يوازی د سږو او د ستونی TB د عفونت وړ دی، خو اکثره ناروغان ورسته د دوو هفتو د درستی دواو د خوړلو په واسطه به د عفونت څخه خلاص شی.

څرنگه په TB مبتلاً کيږی؟

کله چه د TB يو ناروغ ټوخيري يا پرنجی کوی، مکروبونه د کوچنيو ذراتو په بنان هوا ته خپره کيږی او کولای شی چه نور کسان يی تنفس کړی. هغه کسان چه د TB د ناروغ سره يی ډير وخت تير کړيوی، زیات امکان لری چه په TB مبتلاً شی (په معمولی توگه مور او پلار او نور کسان چه په يو کور کی ژوند کوی، يا په احتمالی توگه ملگری او انديوالان). د دی امکان ډير کم دی چه يو څوک په سرويس يا ترين غوندي ځايونو کی په TB مبتلاً شی، ځکه چه د TB د آغوښته شوو لپاره ضرورت دی چه د TB د ناروغ سره د ډيرو ساعتو لپاره په تماس کی ووسيږی. TB د توکولو او يا د شيانو د مشترک استعمالولو په واسطه نه خپره کيږی.

په لوی بریتانیا کی، د TB په مبتلاً کيدو ډير هغه کسان په خطر کی دی چه:

- د اوږدی مودی لپاره د يو عفونی مريض سره په تماس کی اوسيدلی وی؛

- په يوه ځای کی چه TB تر اوسه پوری ډيره معموله دی ژوند يی کړی وی.

- د هغوی د مَصُونيت سيستم د HIV يا نورو مريضيو په واسطه ضعيفی شوی وی.

- د اجتماعي مسائلو لکه بی کوری، ډير الکول چينل او د دوا د بد استعمالولو په سبب يو مضمن او بد صحت لری.

نوی ځوانان او ډير زاړه کسان هم په نسبت د نورو خلکو ډير امکان لری چه په TB مبتلاً شی.

مبتلا په مريضی د فعاله مريضی څخه ډير توفير لری؛ کيدای شی چه خلک مبتلا وی ولی ناروغ نوی (دا نا څرگنده TB نوميږی)، د دی په خاطر چه د ډيرو افرادو د مَصُونيت سيستم دا قدرت لری چه د باکتریا د فعال کيدلو مخنيوی وکړی. يوازی فعاله TB په نورو کی د سرايتو وړ دی.

کله چه کوچنی وم د BCG واکسين شوی نیم – بايد اوس واکسين وکړم چه TB په UK کی د زياتيدو په حال کی دی؟
مخکی د 2005 کال نه چه د مکتبونو BCG پروگرام ختم شو، مونږ اکثره تقريباً په 13 کلنی کی د BCG واکسين شويو. که چيري واکسين شوی نیاست (مونږ هم تقريباً %30 واکسين شوی نوو)، اوس د هغه کيدل هيڅ گټه نلری. تصور کيږی چه BCG تقريباً تر 15 کالو پوری مرسته کونکی دی او تحقيقات دا څرگندوی چه که چيري څوک د دوهم ځل لپاره واکسين شی او يا په هغوی باندې چه د 35 کالو نه ډير عمر ولری ډيرلږ اثر کوی. د TB د مبتلا کيدلو خطر د اکثره افرادو لپاره ډير کم دی، او د TB د مخنيوی بڼه طريقه د هغو کسانو تداوی چه TB لری او د هغه خپرويدو ته خاتمه ورکول دی.

تبرکلوز (TB) او د BCG واکسين

TB Alert,
Community Base,
113 Queens Road,
Brighton, BN1 3XG
تلیفون: 01273 234030

د زیاتو معلوماتو یا د دې ورقې د کاپیاتو په لاس راوړو لپاره لطفاً په د
01273 234 770 شماری تماس ونیسی (صرف د رسمیتو په وخت کی).

د اعائی ورکولو او یا د داوطلب په توګه په **TB Alert** کی د کار کولو لپاره په
01273 234 784 شماره تماس ونیسی (صرف د رسمیتو په وخت کی).

یا زموږ په ویب ساینټ www.tbalert.org کی تماس ونیسی.

د تبرکلوز د مریضی ډیر معمولی نښی:

- **توخی،** چه ددرو هفتو نه ډیر دوام کوی، د معمولی دوا په واسطه نه جوړیږی او ورځ په ورځ ډیر بد یری.
- **تبه** (د بدن د حرارت لوړه درجه)
- **د ښځې له خوا دومره خوله کول چه د برستنی روجایګانو ته د تبدیلولو ضرورت پیدا شی.**
- **بی دلیل ډنګر کیدل.**
- **ستریا(د انږوی کموالی او بی اندازه ستريا)**
- **د مرغړیو پرسیدل**
- **توخیدل د وینې سره (دا حالت ډیر لږ پیدا کیږی او عاجلی تداوی ته ضرورت لری)**

دا ټولی نښی امکان لری چه د نورو ناروغتیاوو نښی هم وی، خو که چیری تاسو دری یا د دریو نه ډیری نښی ولری او په تشویش کی یاست باید د خپل ډاکتر یا نرس سره په کلینیک یا میچنه خانۍ کی ورغیرۍ.

یو گرد داغ به ستاسو په بازو کی پاتی شی. تقریباً شپږ میاشتو پوری وخت نیسی چه د BCG واکسين ستاسو بدن د TB په مقابل کی مصون کړی.

کله چه BCG پیچکاری کیږی، د درو میاشتی لپاره نباید چه نوره واکسين په همدغه مټ کی ولگیرۍ. معمولاً باید BCG د نورو فعالو واکسينو سره په یوه وخت کی پیچکاری شی (BCG ، چیچک، ټنډغومبوزی، MMR او سرخکان فعاله واکسينونه دی). په هر صورت، که چیری دا وکسينونه په یو وخت کی ونه کړل شی، څلور ورځی وقفه د فعالو واکسينونو په منځ توصیه کیږی.

مخکی له دی نه چه د پوستکی آزماینه یا د BCG واکسين وکړی خپل ډاکتر یا نرس ته د لاندی مواردو په باره کی وواياست

- که مثبت HIV ګڼل شوی یاست
- خطرناکی ناروغی
- د پخوانی یا اوسنی TB قصه
- د Steroids استعمالول
- تیر شوی د TB مثبتی آزماینی
- درکړل شوی واکسينونه په آخری څلورو هفتو کی
- پخوانی BCG واکسين
- حاملګی یا د شیدو ورکول
- د بدن لوړ حرارت یا تبه
- د مرغړیو تبه یا کوم رقم ویروسی عفونت
- د پوستکی معمولی عفونت حالت

دا ډیره مهمه دی چه د تاسو د BCG سوانح د طبی مرجع په توګه د آینده لپاره وساتل شی.

د BCG واکسين څرنگه اجرا کیږی؟

اول د پوستکی یوه آزماینه کیږی چه د تاسو د بدن د مصونیت سیستم عکس العمل د TB مکروب په مقابل کی وکتل شی. معمولاً هغه ماشومان چه د شپږو کالو نه کم عمر ولری د واکسين کولو نه مخکی آزماینی ته ضرورت نلری، مګر په دی دلیل چه د نږدی څخه د TB مریض سره د تماس لرلو او یا د دی په خاطر چه د درو میاشتو نه ډیر پی په یوه مملکت کی ژوند کړی وی چه هلته د TB مریضان ډیر وی. د پوستکی آزماینه Mantoux Test نومیږی او یوه کوچنی پیچکاری دی چه د پوستکی لاندی پیچکاری کیږی. دا امکان لری چه لږه چیچنه وکړی خو معمولاً د زیاتی مودی لپاره درد نلری. دوه رقمه نوری د وینې آزماینی او یو څو نوری راتلونکی آزماینی هم موجودی دی چه امکان لری د هغوی نه استفاده وشۍ.

د دی لپاره چه د پوست عکس العمل وکتل شی څو ورځی وروسته د پوستکی آزماینه څخه باید بیر ته کلینیک ته لاړشی ، که د پوستکی آزماینه منفی نتیجه ولری امکان لری چه د BCG واکسين د درو هفتو لپاره در نه کرای شی. دا واکسين د پیچکاری په ښان د بازو تر پوستکی لاندی لگیرۍ. په ابتدا کی یو کوچنی داغ پاتی کیږی چه باید د څلورو نه تر شپږو ساعتو پوری له منځه لاړشی.

د BCG د پیچکاری نه وروسته څه پیښیږی؟

د پیچکاری سیمه د یو څو ورځو لپاره آزرده پاتی کیږی خو معمولاً په دی مرحله کی ډیر جزیات نه لیدل کیږی. تقریباً د دی امکان نښته چه دا څوک مریض کړی یا د تبی سبب شی.

تقریباً د دوه هفتو څخه وروسته به په دا سیمه کی یو پرسوب پیدا شی. دا ممکنه دی چه د یوه کوچنی داغ یا دانی په ښان انکشاف او امکان لری چه سر هم وکړی. لطفاً هغه مه زبښۍ! هغه هوا ته خلاص پریردی، ځکه چه دا کار د هغه په روغالی کی مرسته کوی. په پام کی ولری چه جوړ شوی زخمونه تری ونشکوی. بعضی وخت شاید ضرورت وی چه د هغه څخه د یوی وچکونکی تکه په واسطه ساتنه وکړی. تاسو کولای شی چه همیشه په ښان خان وینځی یا حمام او یا لامبو ته لاړشی خو د دی داغ د وچولو په وخت کی پاملرنه وکړی. دا تقریباً اتو هفتو پوری وخت نیسی چه د پیچکاری ځای ښه شی.